

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 4332

Series : SS-M/2019

ਰੋਲ ਨੰ.

SET : B

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੈਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਨੰ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਲਿਖੋ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

4332/(Set : B)

P. T. O.

(2)

4332/(Set : B)

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 7

(ੳ) ਵਿਸ਼ਵ-ਜੋਤ ਦੇ ਖਿਲਾਰ,

ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੇ ਪਿਆਰ,

ਚੰਦ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰਸ 'ਚ ਘੁਲ ਰਹੇ ਹਜ਼ਾਰ ਰੰਗ

ਸ਼ਿਵ-ਅਕਾਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਰਾਂ 'ਚੋਂ ਵਗਦੀ ਗੰਗ

ਹੇ ਚਿੰਤਨ, ਹੇ ਉਸੇ, ਹੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਰਥ ਸਵਾਰ,

ਮੇਟ ਮੇਰੇ ਅੰਧਕਾਰ

(ਅ) ਮੈਂ ਕੰਡਿਆਲੀ ਥੋਰ੍ਹੇ ਵੇ ਸੱਜਣਾ,

ਉੱਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੇਲੇ।

ਨਾ ਕੋਈ ਸਰੀ ਛਾਵੇ ਬੈਠੇ,

ਨਾ ਪੱਤ ਖਾਵਣ ਲਲੇ।

ਮੈਂ ਰਾਜੇ ਦੀ ਬਰਦੀ ਅੜਿਆ,

ਤੂੰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਜਾਇਆ,

ਤੂੰ ਹੀਓ ਦੱਸ ਵੇ ਮੋਹਰਾਂ ਸਾਹਵੇ

ਮੁੱਲ ਕੀ ਖੋਵਣ ਧੇਲੇ ?

4332/(Set : B)

(3)

4332/(Set : B)

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7
- (ੳ) ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ
(ਅ) ਮੇਰਾ ਪਤਾ
(ੲ) ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤਣਾ
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) 'ਰਾਧਾ ਸੰਦੇਸ਼' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਕੀ ਹੈ? 2
(ਅ) ਸੰਦ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ? 2
(ੲ) ਜਾਇਦਾਦ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ? 1
- (i) ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਨੂੰ
(ii) ਪਤਨੀ ਨੂੰ/ਵਿਆਹੀ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ
(iii) ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ
(iv) ਦਾਸੀ ਨੂੰ
- (ਸ) 'ਜਲ-ਕਣ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਜਲ-ਕਣ ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ? 1
- (i) ਵਰਤਮਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦਾ (ii) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ
(iii) ਤੂਲ ਦਾ (iv) ਬੇ-ਵਿਸਵਾਸੀ ਦਾ
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7
- (ੳ) ਠਾਣੇਦਾਰੀ
(ਅ) ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ
(ੲ) ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ

4332/(Set : B)

P. T. O.

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) ਲੇਖਾ ਝੀਲ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ। ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਨਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਕਿੱਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲਿਆ? 3
- (ਅ) ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ? 2
- (ਸ) 'ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ' ਨਾਮੀ ਸਾਖੀ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
- (i) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (iii) ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ
- (iv) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਨਾਟ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ : 7

ਜਾਂ

ਸ਼ੋਭਾ ਜਾਂ ਸਾਂਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ ਕਰੋ :

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) 'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਟ ਦੀ ਮੁੱਖ ਘਟਨਾ ਕੀ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਰਮੇਸ਼ ਸ਼ੋਭਾ ਉੱਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਤੀਜੇ ਨਾਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਭਾ ਕਿਹੋ ਜੇਹੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ? 2

4332/(Set : B)

(5)

4332/(Set : B)

- (ਸ) ਰੇਖਾ ਸ਼ੋਭਾ ਦੀ ਕੀ ਲਗਦੀ ਹੈ? 1
- (i) ਧੀ (ii) ਸੱਸ
- (iii) ਨੂੰਹ (iv) ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ : 7
- (ੳ) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ
- (ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
- (i) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਮਹਿਨ ਸਿੰਘ (ਸ) ਪ੍ਰਿੰ. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ
- (ii) ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
- (ੳ) ਖਵਾਜਾ ਕੁਤਬਦੀਨ ਬਖਤਿਆਰ ਕਾਕੀ
- (ਅ) ਹਾਫਿਜ਼ ਮੋਲਾ
- (ੲ) ਇਨਾਇਤ ਸ਼ਾਹ ਕਾਦਰੀ
- (ਸ) ਮੋਲਾ ਬਖੁਸ ਕੁਮਤਾ

4332/(Set : B)

P. T. O.

(6)

4332/(Set : B)

(iii) ਜਪੁਜੀ/ਪੱਟੀ/ਸਿੱਧ ਗੋਸਟਿ, ਦੱਖਣੀ ਤੋਂ ਅੰਦਾਰ ਕਿਸ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ? 1

(ੳ) ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ

(ਅ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

(ੲ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਸ) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ **ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ** ਜਾਂ **ਇੱਕ ਵਾਕ** ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

(ੳ) ਕਿਸ ਕਵੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵਰਡਜਵਰਥ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਮਿਲੀ ਹੈ?

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

(ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (ਲੇਖ) ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

(ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ?

(ਹ) ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

(ਕ) ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਰਸਾਲਾ (ਮੈਗਜ਼ੀਨ) ਕੱਢਿਆ?

(ਖ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

(ਗ) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

(ਘ) 'ਫਾਲਤੂ ਔਰਤ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

(ਙ) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

4332/(Set : B)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇੱਕ** ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ : 5

(ੳ) ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਸੌ ਮੀਠਾ ਹੋਏ

(ਅ) ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕਲਾ ਭਲਾ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਢੁਕਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ : 5

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਹਿਮ ਸ਼ਗਨਾ-ਅਪਸ਼ਰਾਨਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਫ਼ਰ ਨਾਲ ਖਾਸ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਵਕਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਾਫ ਪੱਧਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਫ਼ਰ ਬੜਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਚੱਲਣ ਲੱਗਿਆ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੌਕਸੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਤੱਕ ਕੇ ਤੁਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਰਾਧਾ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਗੀਂਗੇ ਜਾ ਭਾਰ ਨਾਲ ਲੱਦਿਆ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ। ਜੇ ਓੱਤਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਮਾੜਾ। ਜੇ ਹਿਰਨਾਂ ਦੀ ਡਾਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਜਾਂਦੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਾੜੀ, ਗਿੱਦੜ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ, ਦੋ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗਾ। ਕਈ ਵਹਿਮ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਨੌਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੋੜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਇਆ, ਫੇਰ ਹਾਥੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਦਸ਼ਗਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਹ ਮਾਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਗੇਤਰੇ ਹੀ ਖਤਰੇ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਘੋੜਾ ਨਚੰਦਾ-ਟੱਪਦਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਘੋੜਾ ਖਰੀਦਣ ਜਾਣੀਦੇ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਕੰਨ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਜਾ ਖੁਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੌਂਦਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਦਾ।